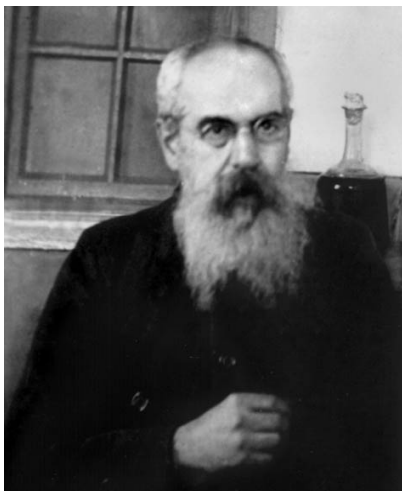

ІВАНОВ Олександр Васильович (05(17). 08. 1884, м. Кам'янець-Подільський, нині Хмельн. обл. — 1958) — етнограф, фольклорист, письменник. Учасник 1-ї світової війни. Склав іспити на звання вчителя в Університеті св. Володимира у Києві (1908). Учителював. Від 1929 очолював Могилів-Поділ. краєзнавчий музей, раду краєзнав. товариства. Під час перебування у місті родини Косачів близько спілкувався з нею. Листувався з Оленою Пчілкою, присвятив їй вірші «Олені Пчілці» та «Щедрівка». Писав і перекладав поет. твори укр. та рос. мовами. Автор віршів про голод у 1920-х рр. («Сидять

баби босоногі»), пошесті, важке життя старих людей («Забуті»), сиріт; а також гуморесок та байок. За кількома п'єсами — інсценізаціями проз. творів укр., рос. і зх.-європ. авторів — здійснено постановки у трудшколах міста. Переклав частину «Пісні про Гайавату» Г. Лонгфелло. Серед етногр. дослідж. — «Що роблять з мерцями», «Звичаї, пов'язані з дитиною на Поділлі», «Причинки до пізнання весільної та похоронної обрядовості», «Весілля в с. Калитинці», «Колядування в Києві та вистава "Історія Ірода" наприкінці XIX ст. в Києві», «"Пісні фатових" у Києві наприкінці XIX ст.», «Про народні звичаї "Коляду" і "Гаївку" на Поділлі». Підготував істор.-краєзнавчі нариси про села та містечка Могилівщини, описав пам'ятки культури у 88-ми поділ. селах. Проз. і драм. твори, наук. розвідки зберігаються у відділі рукописів Інституту літ-ри НАНУ (Київ). Заарешт. у березні 1933 за звинуваченням у приналежності до УВО, через півроку звільнений за недостатністю доказів. Під час румун. окупації 1941–44 признач. бургомістром Могилева-Подільського, за що після війни засуджений.

Основні твори

Замовляння від «пристріту» («врокі») й переляку // Побут. 1928. Ч.2–3; Пам'ятки мистецтва у місті Шаргороді Могилівської округи // Вісн. ВУАН. 1930. Ч. 1; Спогади про Грицька Григоренка // Літ. архів. 1930. Кн. 1–6; 1931. Кн. 6.

А. М. Подолинний

Бібліографічний опис:

Іванов Олександр Васильович / А. М. Подолинний // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-14366>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).